

**Mūsdienų kultūras foruma "Baltā nakts"
2009.gada pamatprogrammas projekti**

Survival Kit

Vieta: Kr. Barona un Tērbatas iela

Laiks: 12.–19. septembris

„Survival Kit” jeb izdzīvošanas komplekts ir starptautisks laikmetīgās mākslas projekts, kura ietvaros mākslinieki aicināti reflektēt par dažādām izdzīvošanas stratēģijām mūsdienu pasaulē.

Divās galvenajās Rīgas iepirkšanās ielās - Barona un Tērbatas ielā viens pēc otra pazūd veikali, kafejnīcas un citi pilsētas infrastruktūras elementi. Tukšajās telpās mākslinieki veidos savus projektus – instalācijas un gleznas, videodarbus un animāciju, mail art, fotogrāfijas, komiksus un kolāžas, organizēs performances, iekārtos grāmatnīcu un piedāvās latvisku „ielas ēdienu”, rādīs filmas un demonstrēs recycled modes kolekciju, rosinās skatītājus interaktīvām nodarbēm un aicinās piedalīties radošajās darbnīcās, kā arī diskutēs par mākslinieku iespējām ietekmēt krīzes situāciju.

„Survival Kit” maršruts aizsāksies Vecrīgā ar izstādi „Laika gars un vietas atmosfēra” Rīgas Mākslas telpas „Intro” telpā, izstādēm „Dari pats!” galerijā „Supernova” un „Vietējais laiks” galerijā „Carousell”, turpināsies pa Barona un Tērbatas ielām un noslēgsies ar izstādi „Brīnišķīgais ceļojums” bijušās VEF rūpnīcas teritorijā.

Projektā „Survival Kit” piedalās Kristians Brekte, Bolderājas grupa, Ēriks Božis, Izolde Cēsīniece, Evelīna Deičmane, Ieva Epnere, Kristaps Epnere, Kristaps Grundšteins, Ivars Grāvlejs, Voldemārs Johansons, Raids Kalniņš, Linards Kulless, Galka Kulio, Līga Laurenoviča, Kārlis Lesiņš, Elīna Ļihačeva, Anete Melece, Katrīna Neiburga, Monika Pormale, Ingrīda Pičukāne, Krišs Salmanis, Ineta Sipunova, Eižens Valpēters, dizaina grupa „Zafte” (Ināra Gauja, Ingrīda Zābere), Krišs Zilgalvis.

Aicināti arī vairāki ārvalstu dalībnieki: Vladimir Arkhipov (RU), Henrik Duncker (FI), Marius Engh (NO/DE), Flash Institut/ Mirjam Wirz (LT/CH), Per Hasselberg (SE), Minna Hint (EE), Theo Mercier (FR), grupa SKART (SRB), Ruedi Schorno (CH), Alexander Vaindorf (SE), Egija Inzule (CH/LV), Maja Wismer (CH).

Videogrāfija IV – *space textures*

Vieta: Rīgas Cirks

Laiks: plkst. 20:00–04:00

Šis projekts idejiski turpina iepriekšējo gadu “Baltās nakts” pasākumu VIDEOGRĀFIJA. Koncepta VIDEOGRĀFIJA tulkojums: *video* – es aptveru, *grāfija* – rakstīt (dokumentēt). Minētais tulkojams uztverams tā visplašākajā nozīmē. Projekts, kura ietvaros paredzēta Anglijas, Slovēnijas un Latvijas video- un audiomākslinieku līdzdalība.

Viesmākslinieki

SEEFEEEL ir Lielbritānijas mūziķu apvienība, kas dibināta 1992. gadā. Tās sastāvā darbojas ģitārists Marks Klifords (*Mark Cliford*), bundzinieks Džastins Flečers (*Justin Fletcher*), vokāliste Sāra Pīkoka (*Sarah Peacock*) un basists Darens Seimūrs (*Daren Seymour*). SEEFEEEL ir viena no 20. gadsimta deviņdesmito gadu elektroniskās un eksperimentālās mūzikas vadošajām grupām. Tās albumi izdoti izdevniecībās *Too Pure*, *Warp* un *Rephlex*.

OCTEX projekts slovēņa Jerneja Marušiča (*Jernej Marusic*) vadībā aizsākās deviņdesmito gadu beigās, kad mākslinieks iepazīna vecā analogā sintezatora skaņu un, pateicoties tam, sāka radīt *Organic Crackle* un *Tone EXperiments* (OCTEX). Kādu laiku Jernejs Marušičs apguva *remix* prasmes pie *Laibach*, *Ultra-Red*, *Marko Furstenberg* un *Spyweirdos*. 2008. gadās izdots jauns EP un *ambient* albums *Dead Center of Nowhere*. 2003. gadā Jernejs Marušičs tika nominēts *Slovenian Boomerang Award* balvai kā gada debitants, bet 2002. un 2003. gadā iekļuva starp 10 labākajiem *Radio France International Electronic Music Award* vērtējumā.

Latvijas mākslinieki

WOODPECKER PROJECT (Andris Dzenītis, Olafs Štāls; *academic-experimental-electro acoustic*)

Dj GOSH (eklektika)

SELFFISH (*ambient, click`n`cut*)

EVGENIY DROOMOFF / SOUND MECCANO / UNDĪNE BALODE (*field recordings, ambient, electro acoustic*)

ANDROID (IDM, *drones*)

kukaraga

Vieta: Bastejkalns

Laiks: plkst. 22:00–02:00

Izrāde-instalācija Bastejkalnā, kurā piedalās cirka, objektu un ielu teātra mākslinieki no dažādām valstīm. Skaistajā parka reljefā uzbūvētas septiņas skatuves, uz kurām notiek īsas bezvārdu izrādes vai cirka etiķes. Katrs priekšnesums notiek citā parka vietā un “Baltās nakts” laikā tiek atkārtots vairākas reizes, tādējādi nakts viesiem pāris stundās iespējams noskatīties tos visus. Pasākums domāts visai ģimenei. Informācija par māksliniekiem sekos.

Labāk mirkšķināt ausis

Vieta: "Rīgas mākslas telpa"

Laiks: plkst. 21:00–23:30

Olgas Žitluhinas dejas kompānija, grupa "Dzelzs Vilks" un scenogrāfs Reinis Suhanovs "Rīgas mākslas telpā" kopīgi veidos procesa formāta izrādi, kas ilgs noteiktu laika posmu, vedot skatītājus cauri mirkļu labirintam.

Gar acīm zib bildes, gar ausīm švīkst skaņas, tās mainās un zūd, bet ir lietas, kuras pretrunā loģikai un aprēķiniem paliek atmiņā. Nav būtiski piedāvāt vienu variantu, jo tas nekad visiem nedos kāroto. Spilgti zibšņi un pieskārieni blakus klusuma, tukšuma, tumsas, pārrāvumu, sastinguma un aizmiršanās mirkļiem, kas, gribi vai negribi, liek iztēlei veidot savu paliekošo tēlu un vērtību. Ne jau mēs izdarām izvēles. Mēs varam nedejot, nespēlēt, neveidot telpu, neieslēgt gaismu, pavisam neatnākt. Jūs jutīsiet tik un tā.

Ne jau mēs izslēdzām gaismu. Pat visuzmanīgākie cilvēki, mirkšķinot acis (ar šķidrumu no asaru dziedzeriem pārklājot acs ābolu), zaudē apmēram 23 minūtes vizuālās informācijas katru dienu. Asaras nav ūdens, bet gan daļa no asinsrites sistēmas. Asaras īsajos tumsas mirkļos piegādā skābekli un uzturvielas. Tumsā, kas baro un elpina, un atņem vizuālo informāciju. Atņem iespēju redzēt laiku. Mirklis A kļūst par mirkli B bez kustības. 14 000 reižu dienā acu asinsritē rit asaras un laika ritējums kļūst saraustīts kā trākeldūriens. Tumsas smaidi, tumsas dūres, tumsas draudi un lūgumi. Neko nezinu, biju aizņemta ar asinsriti.

Ausis nemitrina un nebaro. Asaras tur ielīst, tikai guļot uz muguras. Nav dabiskā "ir signāls / nav signāla" mehānisma. Dzirdi, kā laiks iet, dzirdi, kā bremzes nepaspēj, dzirdi, kā ausu aizbāžņi steidzas par vēlu. Skaties ziņas un mirkšķini aci, cik gribi, nekas nemainās.

Kandža un Ziepes. Tradicionālo prasmju pielietojums mūsdienās

Vieta: Kr. Barona iela

Laiks: plkst. 19:00–24:00

I KANDŽA

Kandžas tecināšanas darbnīca ir mākslinieciska interpretācija par brandava gatavošanu mājās. Projekta ideja radusies, vērojot tautas radošo pieeju tehnisko risinājumu attīstībā. Lai gan tradīciju apvij noslēpumainība, vairāku gadu garumā īstenoti šīs tradīcijas pētījumi, dokumentējot kandžas gatavošanu Latvijā.

Brandava gatavošana kultūrvēsturiskā kontekstā neapšaubāmi ir piederīga pasaules nemateriālajam kultūras mantojumam. Pasākuma laikā apmeklētāji tiks aicināti palūkoties uz šo tradīciju no atšķirīga skatpunkta – nemoralizējot par kandžas dzīšanu kā sociālu ļaunumu, bet atklājot cilvēku neizsmejamo izdomu, kā ierobežotu resursu apstākļos realizēt savas vajadzības. Mūsdienu situācijā ikviena prasme ir vērtība, kas rada iespējas izmantot sev pieejamus resursus. Piemēram, savām vajadzībām lieti noder pašgatavota kandža, kura izmantota zāļu uzlējumiem iekšķīgai un ārīgai lietošanai.

II ZIEPES

Tautā labi saglabājies teiciens “vārīt ziepes”, ko parasti attiecina uz īpaši nelāgiem, ar nodomu pastrādātiem nedarbiem, taču pati ziepju vārīšanas tradīcija tautā ir apsīkusi. Aptaujājot vecākās paaudzes sievietes, visbiežāk saņemsiet atbildi, ka kādreiz katrā mājā paši vārījuši ziepes, taču procesu pilnībā atceras retais.

Ziepju vārīšana mājās mūsdienās nav ierasta nodarbe. Tas skaidrojams ar plašo mazgāšanas līdzekļu piedāvājumu tirdzniecības vietās, to zemo cenu, kā arī zināšanu un prasmju trūkumu. Retais mūsdienās vairs zina, kādas izejvielas ziepju vārīšanai nepieciešamas.

Aizvien biežāk liela daļa sabiedrības pievērš uzmanību tautas tradīcijām un dabai draudzīgai produkcijai un tehnoloģijām. Ziepju vārīšanas darbnīcas mērķis ir aktualizēt šo tradīciju un pievērst mūsdienu cilvēku uzmanību daudzpusīgajam nemateriālās kultūras mantojumam, aicinot izmantot tradicionālās prasmes mūsdienu kontekstā. Pētot plašāk šo kultūras fenomenu, tika veikti lauka pētījumi, kuros dokumentēta ziepju vārīšana, tradīcijas pastāvēšanas konteksts (piemēram, ziepes un mazgājamie līdzekļi kara gados) un ar to saistītās mutvārdu liecības. Pasākumā apmeklētāji tiks iepazīstināti ar tradicionālo ziepju vārīšanas procesu, izmantojot ekonomiskus un ekoloģiskus resursus – pelnus un cūku taukus.

PIKNIKS: iluzorās vīzijas (Īsfilmu kinoteātri)

Vieta: “Muhamors”, “Lidojumam labvēlīgs laiks”, *Nice Place*, “Gauja”, *Space Dog*

Laiks: plkst. 20:00–01:00 (dāvanu veikals “Muhamors”, restorāns-bārs “Lidojumam labvēlīgs laiks”, suvenīru veikals *Nice Place*)

plkst. 21:00–03:00 (bufete “Gauja”, sociālais klubs *Space Dog*)

“PIKNIKS: iluzorās vīzijas” piedāvā uz brīdi apstāties klejojumos pa Rīgu, noskatīties kādu vīziju, iestiprināties un doties tālāk, baudot noslēpumainās pilsētas burvību. Dažādās Rīgas vietās darbosies īsfilmu kinoteātri ar rozīnīti, kuros notiks muzikālas un mākslinieciskas aktivitātes, kā arī būs iespēja piknikot – mieloties ar kādu interesantu ēdienu, sarunāties, sadraudzēties...

Bufetē „Gauja” (Tērbatas ielā 56) uz ekrāna būs redzamas NSRD un Hardija Lediņa avangarda un *underground* mākslas performances, kuras piedāvās Ineta Sipunova. Šeit varēs izlocīt kājas diskotēkā, piedalīties Matīsa Baušķenieka grāmatas “Benedikts” atvēršanā un uzstāties Brīvajā tribīnē. Piknika sajūtu pastiprinās plovš no lielās pannas.

Baznīcas un Lāčplēša ielu stūrī izvietojušies dāvanu veikals “Muhamors” un restorāns-bārs “Lidojumam labvēlīgs laiks”, kur pagalmā uz ekrāna uzplauks sirreālā bohēma. Dzīves mākslas sajūtu uzturēs ielu muzikanti un portretu zīmētāji. Piknikot pie savas tadžinas (marokāņu ēdiena gatavošanas trauks) aicinās keramiķe Dace Draveniece.

Netālu no Līvu laukuma (Laipu ielā 5) pie suvenīru veikaliņa *Nice Place* uz ekrāna tiks rādītas filmas par Latvijas seno iedzīvotāju līvu dzīvi agrāk un tagad, par līvu kultūru, sadzīvi un sapņiem. Par prieku visiem muzicēs līvu jauniešu folkloras kopa. Piknikā Valts un Zane Ernštreiti piedāvās kādu no līvu tradicionālajiem gardumiem.

Sociālā kluba *Space Dog* (Vecpilsētas ielā 19) brīvdabas terasē Alberta laukumā uz ekrāna varēs vērot Venta Grīnbauma un Gunitas Trikumas sarūpētās politiskās, kritiskās un studentu veidotās īsfilmas. Turpat laukumā darbosies Piknika tirgus, kurā būs iespējams iegādāties un iemainīt interesantas un oriģinālas pašdarinātas lietas. Iecerēta arī kolektīvā muzicēšana ar līdzpaņemtiem, pašdarinātiem vai tirdziņā iegādātiem mūzikas un ritma instrumentiem, tādēļ apmeklētāji tiek aicināti ņemt līdzi savus mūzikas instrumentus. *Space Dog* piknika piedāvājums – soļanka.

Baudīsim, piedalīsimies un radīsim paši savu aizraujošo “Balto nakti” mīļajā Rīgā!

Noskaņo pilsētu UZ NAKTS FREKVENCES!

Dzīvais tramvajs

Plkst. 20:00–24:00 *Jam session* kopā ar pasažieriem tramvaja vagonos. Roberts Gobziņš, Lauris Amantovs un citi mūziķi no apvienības “Resnie putni”

Plkst. 00:00–03:00 *Jam session* turpinājums kopā ar viesiem un jaunajiem mūziķiem
Aicinām visus ņemt līdzī mūzikas instrumentus, lai varētu piedalīties kopīgā muzicēšanā!

Elektriskais tramvajs

Par atmosfēru rūpējas DJ Ernesto un citi pieaicinātie DJ

Plkst. 20:00–24:00 *Dub* un *regejs*

Plkst. 00:00–03:00 Ritmiskā un elektroniskā mūzika

Plkst. 20:00–03:00 Otrajā vagonā brauciens sintezētos pozitīvā *drum`n base*, elektronikas un dzīvās mūzikas ritmos

Tramvaju maršruts: Ropažu iela – Stacijas laukums

Tramvaji šogad aicina noskaņot pilsētu uz vienotas nakts frekvences. Idejas pamatā ir skaņa, kas savieno cilvēkus un notikumus, skaņa, kas savieno gan dažādus ģeogrāfiskos punktus, dāvājot iespēju iepazīt pilsētu, kurā dzīvojam, gan nakts projektus, veidojot vienotu pasākumu tīklu.

Skaņas vienmēr ir ap mums un mūsos, kaut dažreiz tās pat neievērojam: cilvēku sarunāšanās, putnu vīterošana, koku lapu čaboņa, ūdens šalkas, automobiļu radītie trokšņi. Katrai skaņai ir savs skaņas avots, un to izraisa kustība. Skaņas avots vienmēr ir kāds ķermenis, kas svārstās vai vibrē. Skaņu izraisošās svārstības ne vienmēr ir pamanāmas ar aci, taču bez svārstībām skaņu nav. Skaņa ir viens no nozīmīgākajiem sazināšanās līdzekļiem cilvēku sabiedrībā. Skaņas ir visapkārt, tās izsaka visu, katram notikumam pilsētā ir savs skanējums, kas to raksturo.

Skanēt, saskanēt, noskaņot, uzskaņot un saskaņot ietver daudz īpašu nozīmju gan praktiskā, gan filozofiskā amplitūdā. Tas ir savstarpējās saprašanās līdzeklis un īpašs orientieris vidē. Skaņa ir mūzika, kas atspoguļo laikmeta elpu, kultūrvēsturisko pieredzi, cilvēku emocijas, un tā vienmēr ir atvērta jaunām nākotnes interpretācijām.

Tramvaji kā skanoši objekti savienos “Baltās nakts” pasākumus, papildinot tos ar dažādiem mūzikas žanriem, un visa Rīga runās vienā valodā, kurā, lai savstarpēji sazinātos un saprastos, valodas zināšanas nav nepieciešamas.

Ave Nox Alba

Vieta: koncertzāle AVE SOL

Laiks: plkst.22:00–23:00 (pirmā daļa)

plkst. 23:30–00:30, plkst. 01:00–02:00 (otrā daļa)

Cenšoties, cik iespējams, radoši reaģēt uz šībrīža ekonomisko situāciju un turpinot aktualizēt kultūras un mākslas nozīmi gudras sabiedrības izdzīvošanas procesā, savu dalību “Baltajā naktī” pirmoreiz piesaka Rīgas domes Kultūras departamenta koncertorganizācija AVE SOL, piedāvājot īpašu nakts koncertprogrammu, kas norisināsies koncertzālē AVE SOL – vienā no izcilākajiem klasicisma stila arhitektūras paraugiem Rīgā.

Projekts sniegs iespēju no neierasta skatu punkta paraudzīties gan uz pašu ēku, gan priekšstatiem par tajā notiekošajiem kultūras pasākumiem, un aicinās apmeklētājus ļauties pārsteigumiem un paplašināt savas muzikālās pieredzes robežas.

Koncertprogrammas pirmajā daļā dziedātāja Ieva Parša, viena no Latvijas labākajām laikmetīgās vokālās mūzikas interpretēm, kopā ar instrumentālo kvartetu un komponistiem Mārti Dombrovsku, Orestu Silabriedi, Edgaru Raginski un Kristapu Pētersonu dziesmās uz muzikālā teātra sliekšņa vedinās ieklausīties mūzikas un dzejas teksta saplūsmē.

Otrajā daļā mākslinieku darbības lauks paplašināsies, pasākumam norisinoties gan pašā koncertzālē, gan tai līdzās esošajā laukumā. To realizēs ērģelnieks Jānis Pelše un Dj Monsta (Uldis Cīrulis). Viņu programmas koncepcija balstās divu šķietami nesavienojamu muzicēšanas stilu sintēzē. Tā iecerēta kā divu atšķirīgu mākslinieku muzikālās improvizācijas saruna, kurā tiks izmantoti gan ērģelmūzikas klasikas, gan latviešu avangarda un mūsdienu komponistu skaņdarbu citāti. Projekta īstenošanai paredzēta skaņas tiešā translācija uz laukumu blakus koncertzālei, un skatītāji videoekrānos tiešraidē varēs vērot šīs sarunas norisi. Akcentējot arhitektoniskās formas, tiks izgaismota arī koncertzāles fasāde, kas vienlaikus vizualizēs notiekošās sarunas attīstību un atzīmēs koncertzāli AVE SOL “Baltās nakts” norišu kartē.

Gleznu teātris *Inner Light*

Vieta: Mākslas darbinieku nams

Laiks: plkst. 20:00–01:00 (Gleznu teātra *Inner Light* ekspozīcija)

plkst. 21:00–24:00 (Gleznu tehnikas meistarklase kopā ar Vitāliju Jermolajevu)

Mākslas darbinieku nama telpās būs skatāma un baudāma mākslinieka Vitālija Jermolajeva gleznu teātra *Inner Light* ekspozīcija, kas dāvās neparastu vizuālu un audiālu sajūtu iespējas.

Vitālijs Jermolajevs strādā ar īpašas tehnikas palīdzību, kas gleznām ļauj fluorescento gaismu ietekmē mainīt skatītājam redzamo attēlu uz citu, iepriekš neredzamu. Gleznām piemīt tā saucamie “dienas” un “nakts” efekti. Pāreja no “dienas” uz “nakts” gleznu var būt ļoti pakāpeniska, piedāvājot milzīgu mainīgo tēlu daudzveidību. Mākslinieka gleznas ir pārpilnas romantiskām asociācijām. Daudzi viņa darbi ir kā tilts, kas savieno apziņu un zemapziņu. Gleznu radīto noskaņu papildinās īpaši izraudzīta mūzika.

Ekspozīcijas atklāšana ar Vitālija Jermolajeva piedalīšanos notiks plkst. 20:00. Ekspozīcija būs apskatāma no plkst. 20:30 līdz plkst. 01:00. Katras apaļas stundas sākumā interesenti varēs noklausīties 10 minūtes garu stāstījumu par gleznu veidošanas tehniku un pašu mākslinieku. Paralēli gleznu teātra ekspozīcijai, iepriekš piesakoties, būs iespēja bez maksas piedalīties šīs īpašās tehnikas meistarklasē.

Vitālijs Jermolajevs izglītību guvis Kazaņas Mākslas skolā un Mākslas akadēmijā, 1973. gadā beidzis Sanktpēterburgas Mākslas akadēmiju. Studējis arī Latvijas Mākslas akadēmijas Dizaina nodaļā. Kopš 1973. gada Vitālijs Jermolajevs dzīvo un strādā Rīgā, no 2004. gada – Jūrmalā. Mākslinieka darbu pastāvīgā ekspozīcija skatāma viņa Jūrmalas rezidencē *Inner Light* Majoros.

Plašāka informācija par mākslinieku un darbiem: www.jermolajev.lv/

Plašāka informācija par gleznu teātra ekspozīciju un meistarklasi Mākslas darbinieku namā: www.mdn.lv

Iedomu spoguļi gaismā un skaņā

Vieta: RKTMC "Mazā ģilde" dārziņš

Laiks: plkst. 20:30–24:00

Aicinām paskatīties uz realitāti spogulī – vai tā sakrīt ar vēlamo esību, kāda ir attēla elastība, vai varam vilkt dažas paralēles. Mainoties attālumiem, mainās arī attēls – gan samazinās, gan palielinās, un var iegūt tā tiešu un šķietamu atspulgu. Spogulī cilvēks redz savu tiešo attēlu, kas ir tāds pats kā cilvēks, tomēr atšķirīgs: cilvēka labajai rokai spoguļattēlā atbilst kreisā roka, labajai acij – kreisā acs. Spoguļa veidotais attēls ir tiešs un šķietams. Kā mūzikas, gaismas, skaņas stari atspoguļojas manā un Tavā sirdī? Kāds attēls rodas – Tiešs vai Šķietams?

"NiMo" apvieno divus unikālus, virtuozus māksliniekus – saksofonistu Niku Gothamu (*Nic Gotham*) un DJ Monsta (Uldis Cīrulis). Viņi ar optimisma pilno mūziku guvuši plašu sabiedrības atzinību un rada savdabīgu noskaņu, kuru papildinās miniatūrfilmu vīzijas krāsās un skaņās.

Ērika Hobeina “Ķīmijas bārs”

Vieta: RIXC Mediju telpa

Laiks: plkst. 20:00–02:00

RIXC Mediju telpā (11. novembra krastmalā 35) tiks izstādīta nīderlandiešu mākslinieka Ērika Hobeina (*Erik Hobijn*) instalācija-performance “Ķīmijas bārs”. Vides iekārtojumu veido RIXC mākslinieku grupa.

“Ķīmijas bārs” ir veidots no īstām bāra sastāvdaļām un materiāliem un pilda parasta bāra funkcijas (šeit var tikt pie dzēriena), bet izskatās neparasti (ar mēģenēm un destilēšanas iekārtām, uzsvērto hiperrealitāti un rituālo noskaņu tas vairāk atgādina teatrālu laboratoriju Frankenšteina stilā). Pats mākslinieks to raksturo šādi: ““Ķīmijas bārs” nav ne poētisks māksliniecisks vēstījums, ne realitātes reprezentācija. Tā nav teorētiska, bet gan reāla laboratorija – mēs pasniedzam dūmojošus kokteiļus mēģenēs, veicot eksperimentus ar dzērieniem un publiku.”

Ēriks Hobeins ir nīderlandiešu mākslinieks, kas šobrīd dzīvo un strādā Berlīnē. Plaši pazīstams ar brīvdabas performancēm, kurās izmantota dzīvā uguns un īpaši šim nolūkam veidotas mehānismu konstrukcijas. Pazīstamākie Hobeina darbi ir “Sevis upurēšanas maldi” (*Delusions of Self-Immolation*, 1993) un “Dantes ērģeles” (*Dante Organ*, 1998). 2000. gadā RIXC rīkotā festivāla “Māksla+Komunikācijas 4” atklāšanā Rīgā uz AB Dambja mākslinieks demonstrēja savu darbu “Uguns svelpjošās ērģeles” (*Fire Whistling Organ*).

***onedotzero* – piedzīvojums kustībā**

Vieta: AB dambis

Laiks: plkst. 20:45–02:00

Peldošā galerija “Betanovuss” un “Noass” aicina uz kopīgu vizuāli muzikālu un rotaļīgi interaktīvu “piedzīvojumu kustībā”. AB dambja brīvdabas kinoteātrī skatāmas piecas programmas no pasaules lielākā digitālo mediju festivāla *onedotzero*.

Plkst. 21:00 *citystates* – par dzīvi modernā metropolē;

plkst. 22:00 *extended play* – pasaulē apbalvotu darbu izlase, kuru stāstījums pārsniedz tradicionālo stāstu robežas;

plkst. 23:00 *new british talent* – īsfilmas no BBC mūzikas un komēdiju šoviem;

plkst. 24:00 *j-star* – japāņu talantīgāko filmu un animatoru veidoti mūzikas video un kustīgās grafikas darbi;

plkst. 01:00 *advanced beauty* – 18 video un skaņas skulptūras, kuras rada “garšīgu” krāsas un redzamas skaņas sajūtu.

Programmas tapušas, sadarbojoties programmētājiem, māksliniekiem, mūziķiem, animatoriem un arhitektiem no dažādām valstīm.

Paralēli kino programmām skatītāji paši varēs veidot kustīgus attēlus, piedaloties interaktīvā instalācijā *City make-up*.

Trokšņa evaņģēlijs

Vieta: Anglikāņu baznīca

Laiks: plkst. 00:00–04:00

“Baltā nakts” bieži asociējas ar spilgtiem, īslaicīgiem iespaidiem, impulsu pārbagātību, pārvietošanos. Tāpēc “Skaņu mežs” piedāvā projektu “Trokšņa evaņģēlijs”, kas cilvēkiem ļautu novirzīties no steidzīgajām kultūras “maģistrālēm”, ieiet kontemplatīvā telpā, kāda ir Anglikāņu baznīca, ļauties citam laika ritumam, gaismām un smalkai, savdabīgai skaņai.

Ideja radās līdz ar vēlmi attīstīt Rīgas ērģelmūzikas tradīciju novatoriskās mūzikas kontekstā. “Instrumentu karaliene” ērģeles tradicionāli tiek izmantotas sakrālajā mūzikā, taču savā tembrālajā bagātībā šis Latvijas muzikālajai ainavai tik raksturīgais instruments ir interesants arī citiem, sevišķi elektronikas mūziķiem.

Māksliniekiem nav obligāti jāizmanto ērģeles, taču viņiem savs darbs jāveido attiecībā pret vismaz vienu no baznīcas elementiem – tās telpu un akustiku, emocionālo un kontemplatīvo noskaņu un/vai jau minētajām ērģelēm.

“Baltās nakts” pasākumā piedalīties aicināti pieredzējušākie Latvijas skaņu mākslinieki – Voldemārs Johansons, Oskars Poikāns, *Gas of Latvia* jeb Andris Indāns un Evelīna Deičmane, kas šogad pārstāv Latviju Venēcijas Mākslas biennālē. Viņi pazīstami kā multiinstrumentālisti, kas sevišķi interesējas par telpas akustiskajām īpašībām. Šiem māksliniekiem lūgts sagatavot skaņdarbus īpaši Anglikāņu baznīcai un “Baltajai naktij”.

Brīvdabas kino Vērmaņdārzā – “Balle”

Vieta: Vērmaņdārzis

Laiks: plkst. 22:00

“Balle” (*Le Bal*)

1983, Itālija, Francija, Alžīrija. Režisors Ettore Skola (*Ettore Scola*)

112 minūtes

Oskara nominācija par labāko Ārzemju filmu, Cēzara balva un virkne citu atzinību Etores Skolas filmu “Balle” padarījusi par neaizmirstamu pasaules kino pērli. 1983. gadā kritiķus sajūsmināja filmas grācija un šarms.

“Balle” notiek kādā izdomātā Parīzes deju zālē, kur mīmu radīts stāsts-deja vijas cauri laikam. Neizrunājot nevienu vārdu, šeit tiek pateikts ļoti daudz par mūžīgo mīlestības meklējumu tēmu, un, mainoties filmas varoņiem, filma ceļo laikā. Vērojot deju zāli, skatītājs caur trāpīgiem sociālajiem novērojumiem izdzīvo 50 franču kultūras gadus no 20. gadsimta trīsdesmitajiem līdz astoņdesmitajiem gadiem. “Balle” – tie ir lieliski aktieri, mūzika un spilgts laikmeta kolorīts.

Pēc filmas skatītājus gaida pārsteigums – turpināsim dejot kopā!

<http://www.youtube.com/watch?v=5tw2jft6e14&feature=related>

***kim?* mākslas un kino nakts**

Vieta: Spīķeri

Laiks: plkst. 19:00–02:00

Ar plašu programmu 12. septembra vakarā Spīķeros (Maskavas ielā 12/k1) *kim?* atklās jaunu tematisko ciklu BLOGS. Ar to saistītu pasākumu sērija ilgs līdz 1. novembrim.

Blogs visbiežāk ir vietne, kurā personiskais top publisks. Rakstītāja domas, atmiņas un viedokļi kļūst atvērti citiem. Tas ir logs uz rakstītāja privāto telpu, kurā viņš var izvēlēties eksponēt visu, ko vien iegribas. Nav formas un satura ierobežojumu, nav cenzūras un citu no ārpuses diktētu nosacījumu. Ir tikai brīva telpa, kuras vienīgais uzraugs ir pašcenzūra, paša rakstītāja emocionālās un intelektuālās barjeras.

Cik auglīga ir šī vide? Vai ierobežojumu neesamība ļauj izpaust līdz šim noklusēto, pateikt kaut ko jaunu un saturīgu? Vai arī izrādās, ka to trūkums ir vislielākais būris, kas sasaista un neļauj redzēt tālāk par klišejām? Vai memuārs ir jauns teksta žanrs, jauna un noturīga parādība, vai arī citādi nosaukts jau zināmais? Jautājumu netrūkst.

Bloga tēmas atklāšanu *kim?* kopā ar META-KAFE atzīmēs ar aizraujošām norisēm Spīķeru kvartālā. Vakara programma startēs ar Mārtiņa Ratnika personalizstādi galerijā VKN un Jāņa Garanča personalizstādi galerijā RIXC. Izstāžu atklāšanām sekos starptautiskā īsfilmu tīkla *Future Shorts* rudens izlase, mākslas video maratons un mākslinieku diskonakts visas nakts garumā. Vakara nagla būs vācu mākslinieku Kristiāna Celnera (*Christian Zöllner*) un Patrika Tobiasa Fišera (*Patrick Tobias Fischer*) interaktīvā performance VR URBAN, kas norisināsies Spīķeru pagalma teritorijā un aicinās iesaistīties visus – ģimenes ar bērniem, māksliniekus, jauniešus un vienkārši garāmgājējus. Ikvienam tiks dāvāta saturiski un vizuāli krāšņa iespēja iesaistīties urbānajā zīmju valodā, blogojot pilsētvidē ar digitālā teksta ieroci – tikpat labi maigu, cik sāpīgu vai trāpīgu.

www.kim.lv

(Jauno) Mediju ielaušanās publiskajā telpā!

Vieta: Kr. Barona iela (adrese tiks precizēta)

Laiks: plkst. 20:00– ...

Naktī no 12. uz 13. septembri *Dirty Deal* radošā komanda sadarbībā ar videomākslinieku apvienību *Vixen* no Somijas un Rīgas eksperimentālās elektroniskās mūzikas māksliniekiem atdzīvinās kādu no tukšajiem Krišjāņa Barona ielas veikalu skatlogiem.

Skatlogos projicētais video materiāls tiks veidots no Rīgas pilsētvidē iepriekš safilmētiem video materiāliem un pie veikala skatlogiem novietoto novērošanas kameru tiešraidēm, kas tiks mikšēts ar jau iepriekš sagatavotu video materiālu. Video projekcija būs apkārtējās urbānās telpas remiksēts atspoguļojums, kas komentēs pilsētu un mēģinās likt gājējiem ar citādu attieksmi paskatīties uz ikdienā redzamajiem skatiem. Arī mūziķi rīkosies līdzīgi – skaņas tiks ierakstītas priekšnesuma vietā, Rīgas centru ietverošajās ielās, un samiksētas ar jau esošiem skaņu materiāliem.

Dalībnieki

Vixen ir videožokeju (VJ) kolektīvs, kas radies Tampērē, Somijā. Lai gan apvienība darbojas lielākoties klubos, tās dalībnieces Jenni Pustunena (*Jenni Pystynen aka Ponyrevenger*) un Paula Lehtonena (*Paula Lehtonen aka Video-Jukka-Paula*) ir ieinteresētas savu videomākslu un vizualizācijas izmantot ne tikai uz klubu skatuvēm, bet arī ielās, galerijās, dažādās reālās dzīves situācijās, teātros un sabiedriskās vietās izstādītās interaktīvās video instalācijās. Svarīgs viņu darba aspekts ir prieks par radītajām vizualizācijām un to baudīšana.

Feetbox Sessions

Vieta: *Dirty Deal Teatro*

Laiks: plkst. 20:00– 20:30, plkst. 23:00–23:30

Dirty Deal Teatro zālē (Maskavas ielā 12/k2) ar muzikālu elektro-stepa dejas priekšnesumu *Feetbox Sessions* uzstāsies radošā grupa *Indictus Company* no Helsinkiem (dibināta 1998. gadā). Kompānijas mākslinieciskais vadītājs ir Ari Kaupila (*Ari Kauppila*).

Jau kopš dibināšanas pirmsākumiem *Indictus Company* performancēs galvenais uzsvars tiek likts uz neverbālu komunikāciju, apvienojot mūziku, ritmu, kustību teātri, deju un jaunākās tehnoloģijas. *Feetbox Sessions* ir jauns, šogad tapis priekšnesums. *Indictus Company* mākslinieki jau iepriekš ir uzstājušies ar līdzīgām performancēm, un šī priekšnesuma tapšanā izmantota laika gaitā uzkrātā pieredze un iemaņas.

Indictus Company mākslinieciskais vadītājs Ari Kaupila ir somu horeogrāfs, aktieris un performanču mākslinieks. Viņš ieguvis bakalaura grādu Somijas Teātra akadēmijā un šobrīd noslēdz horeogrāfijas maģistrantūras studijas. Ari Kaupila savos priekšnesumos uzvaru liek tieši uz dejas ritmiskumu un piedāvā jaunu stepa dejas (*Tap dance*) versiju, papildinot to ar jaunākajām tehnoloģijām un ar vienkāršiem līdzekļiem radot krāsainas, priekpilnas, pārsteidzošas kustības, ritma un mūzikas rotaļas.

Simo Reunemeki (*Simo Reunamäki*) jau kopš bērnības uzstājies kā stepa dejojājs. Šobrīd viņš darbojas arī kā mūziķis. Sadarbojas ar *Indictus Company* kopš 2004. gada.

Lomogrāfijas izstāde “Visa pasaule vienā skatienā”

Vieta: *Dirty Deal Expo*

Laiks: plkst. 20:00–03:00

“Baltās nakts” ietvaros kultūras mezgls *Dirty Deal* sadarbībā ar Baltijas Lomogrāfijas asociāciju organizē Latvijā līdz šim lielāko lomogrāfijas* foto izstādi – lomo sienu „Visa pasaule vienā skatienā”. Iztādē vienuviet būs apskatāmas 3240 Baltijas Lomogrāfijas asociācijas biedru uzņemtās fotogrāfijas. Izstāde tiks atklāta 12. septembrī plkst. 20:00 izstāžu zālē *Dirty Deal Expo* (Maskavas ielā 12/k2) un būs skatāma līdz 26. septembrim.

Dirty Deal un Baltijas Lomogrāfijas asociācija veiksmīgi sadarbojušies arī iepriekš: 2007. gada 12. jūlijā Andrejsalā tika atklāta lomogrāfijas izstāde, kurā bija skatāmas 2000 fotogrāfijas.

* Ar vārdu “lomogrāfija” saprotama plaša starptautiska fotoentuziastu kopiena, kuras dalībnieki fotografē ar leģendārajiem fotoaparātiem *Lomo*.

Ideālists. Divu minūšu vēsturiskā taisnīguma cikls.

Vieta: Brīvības iela, iepretī Ministru Kabineta ēkai

Laiks: visas nakts garumā

Mākslinieks: Aigars Bikše

Uz četrus metrus augsta postamenta atrodas trīsarpus metrus augsta piepūšama auduma figūra. Ik pa divām minūtēm ieslēdzas un izslēdzas ventilators – figūra piepūšas, iegūstot formu kā figurāla skulptūra, tad atkal noplok, ieņemot saplakuša drēbes maisa formu.

Poētiskā patiesība

Vēsture, tāpat kā atmiņas, nemitīgi mainās. Šis objekts iezīmē divu pozīciju nepārtrauktu savstarpēju nomainību. Mūsdienu pilsonis parasti ir izglītots demokrātisma tradīcijās ar tendenci apšaubīt, kritiski un analītiski uzlūkot pasauli. Mūsu informācijas apmaiņas laikmetā patētiskas figūras tiek uztvertas kā vēstures palieka. Tomēr ideja par aizrautīgu un iedvesmojošu personību eksistē joprojām. Ikvienam “Ideālists. Divu minūšu vēsturiskā taisnīguma cikls.” apmeklētājam būs iespēja pašam veidot šī abstraktā līdera monumentu – piepildīt formu ar gaisu un radīt savu varoni vai izlaist gaisu un atteikties no ideālista tēla.

Dzejas enerģētiskā neatkarība

Vieta un laiks: tiks precizēti

Apvienība “Orbīta” piedāvā vienkāršu instalācijas formu, turpinot dzejnieku līdzšinējo multimediju meklējumu līniju. Vairāki eksotiska izskata paštaisīti “riteņu trenāžieri” (pie to dizaina izveides metināšanas aparātu pielikuši “Apokalipses jātnieki”) lukturīšu vietā ir aprīkoti ar maziem slaidu projektoriem un dinamotipa elektriskajiem ģeneratoriem. Katrs projektors rāda dažas rindiņas, un visi kopā tie uz sienas veido projekciju – nelielu dzejoli.

Projekts paredz apmeklētāju aktīvu iesaistīšanos, jo, tikai “braucot” ar visiem riteņiem vienlaicīgi, var redzēt un izlasīt dzejnieka vēstījumu pilnībā. Arī attēla spilgtums ir atkarīgs no skatītāja-lasītāja ieguldītās enerģijas.

Idejas un tekstu autori ir Artūrs Punte un Sergejs Timofejevs.

www.orbita.lv